

Finansdepartementet

Statsbudsjettet 2022

Finansminister Jan Tore Sanner

12. oktober 2021

Den økonomiske krisen er bak oss.

Nå faser vi ut krisetiltakene og tar oljepengebruken ned igjen.

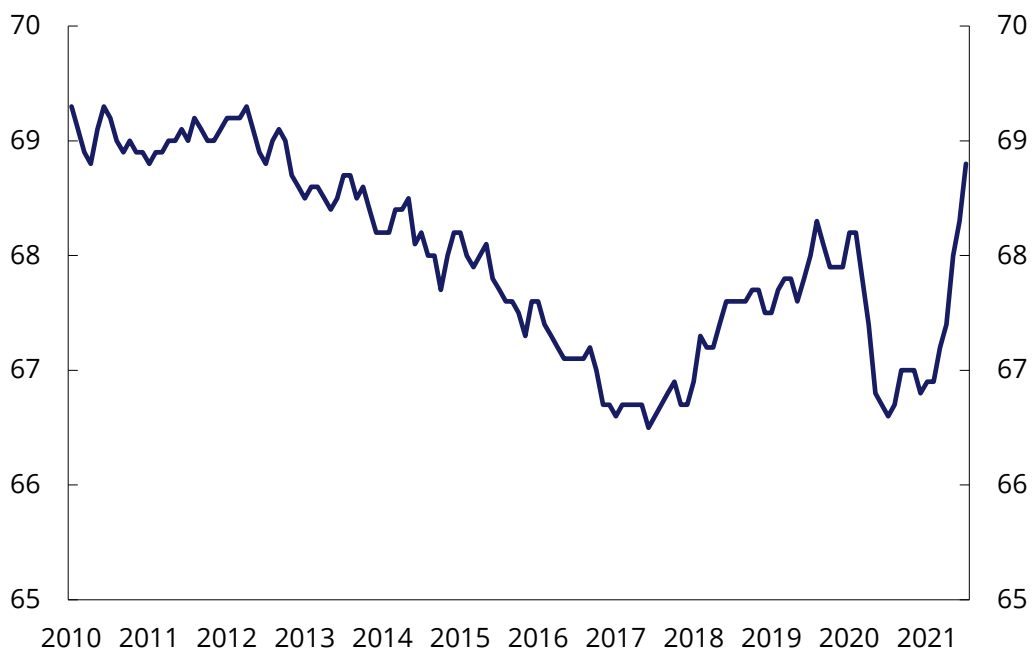
Samtidig er det fortsatt noen som er rammet av pandemien. Noen fikk en tyngre bør enn andre.

Å hjelpe dem er også en viktig del av dette budsjettet.

Norsk økonomi er ute av krisen

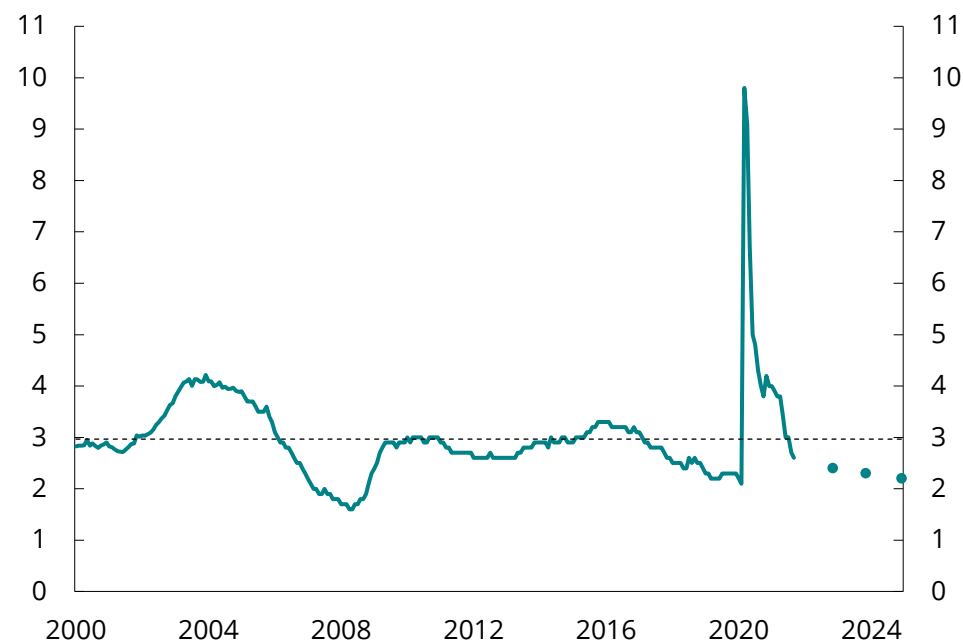
Høyeste sysselsettingsandel siden 2012

Tall for bosatte. Sesongjusterte tall. Januar 2010 – juli 2021

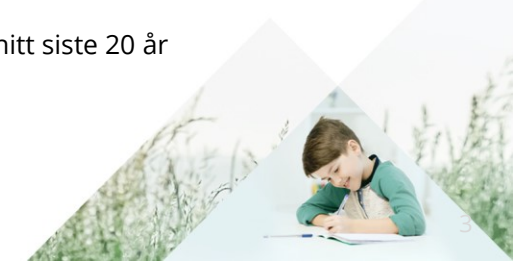

Registrert ledighet under snittet for siste 20 år

Prosent av arbeidsstyrken. Sesongjusterte tall. Januar 2005 – desember 2024

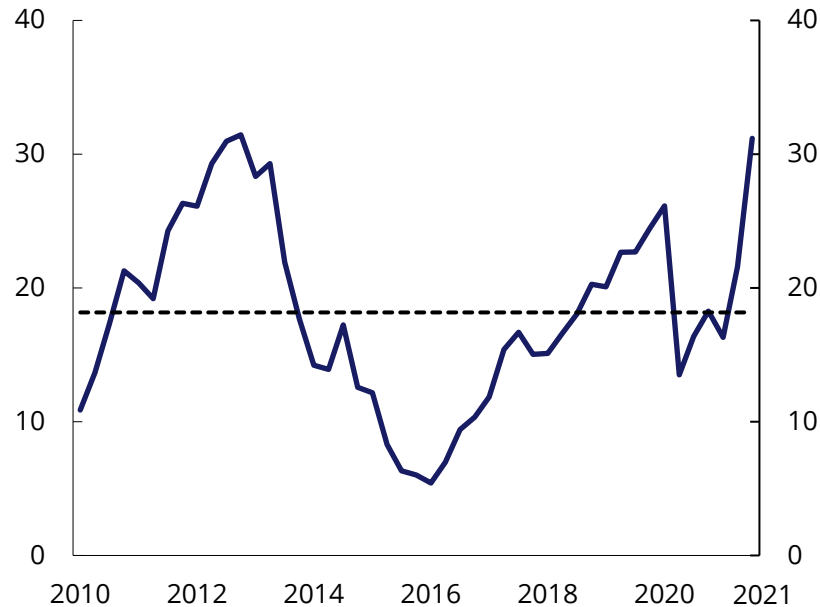
• Anslag (årgjennomsnitt) - - - - - Gjennomsnitt siste 20 år

Vi må unngå at mangel på arbeidskraft hindrer videre vekst og omstilling

Knapphet på arbeidskraft

Prosent av bedriftene i Norges Banks regionale nettverk som melder at knapphet på arbeidskraft begrenser produksjonen

— Knapphet på arbeidskraft

----- Gjennomsnitt knapphet på arbeidskraft

To av tre bedrifter sliter med å skaffe folk

Hotelldirektør Mikael Forselius ved Britannia vil ha tilbake alle ansatte han mistet under pandemien, pluss noen til. - Det kommer til å bli en ekstrem kamp om hodene, tror han.

Hotelldirektør Mikael Forselius ved luksushotellet Britannia i Fredrikstad har mistet over 20 prosent av staben siden pandemien brøt ut. - Det har vært en katastrofe for vår bransje. (Foto: Bård Leiv Knipstad)

- Har ledige jobber, men får ikke tak i folk med rett kompetanse

Utleie er et av Norges største industriområder, med en stor hamn og omkring 2.500 arbeidsplasser, mange av dem innenfor anskaffelsesbransjen. Her ventes stor vekst. Forsuslet av kompetansen finnes. Adresser er ikke direkte. (Foto: NHO Tvedestrand)

Hoteller mangler ansatte: – Vanskeligere enn krisen under pandemien

Driverne av et lite hotellkonsern og et utelivskonsern opplever det samme: De kan ikke ta imot like mange gjester som de ønsker, fordi de ikke får tak i den kompetansen de trenger.

Sliter med å få nok arbeidskraft

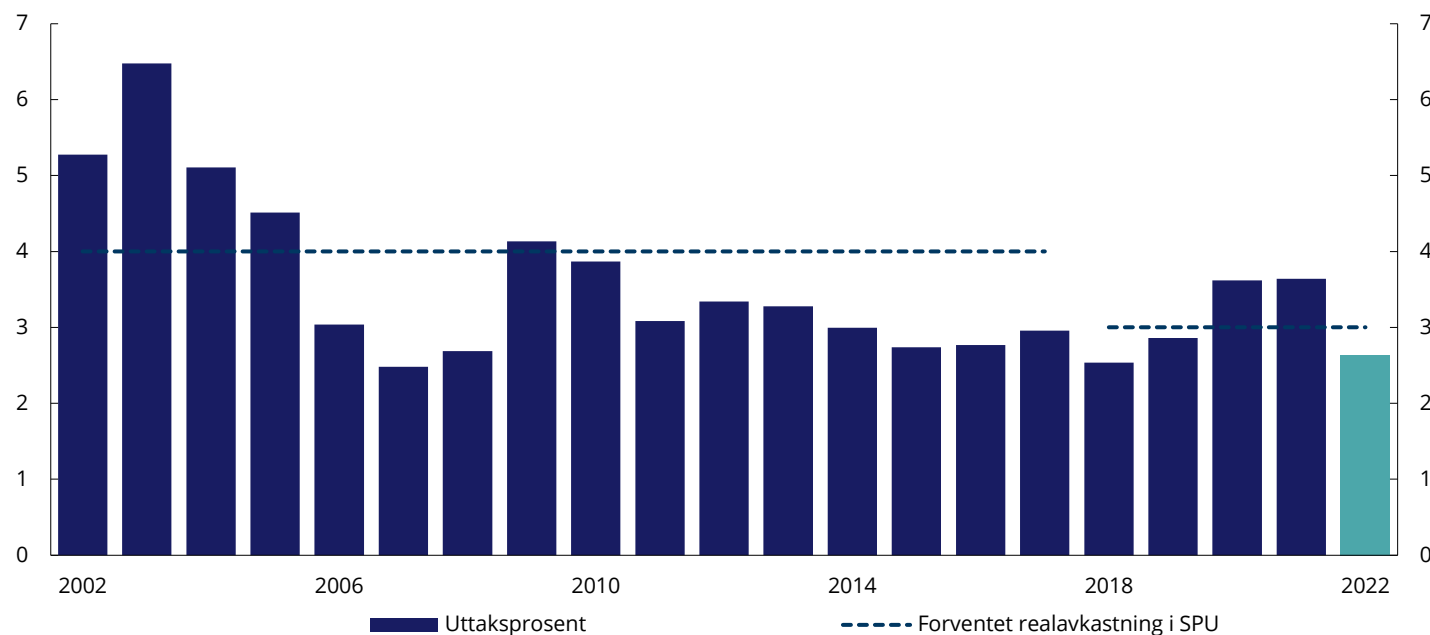
Faksimiler fra DN.no, E24, Fredrikstad Blad og Nye Troms

Vi tar oljepengebruken ned igjen

Oljepengebruk er tilbake under rettesnoren

Strukturelt oljekorrigert budsjettunderskudd. Prosent av Statens pensjonsfond Utland (SPU).

Bruk av
oljepenger
322,4
mrd. kroner

Andel
av SPU
2,6%

Andel av
statsbudsjettet
21%

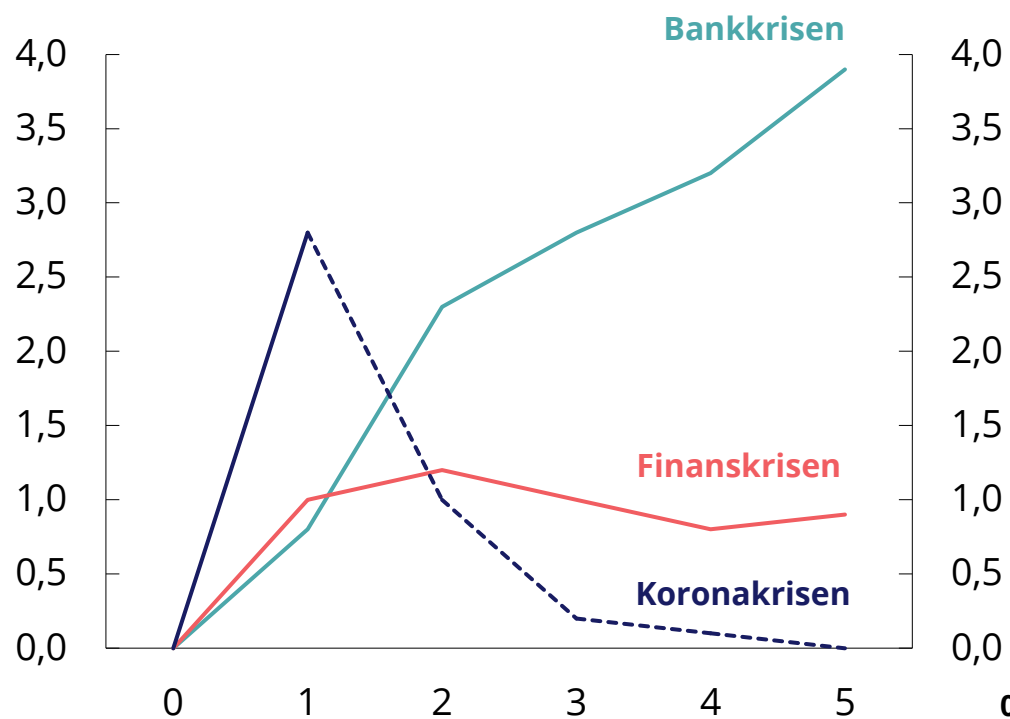
Andel
av BNP
9,5%

Raskere gjeninnhenting enn ved tidligere kriser

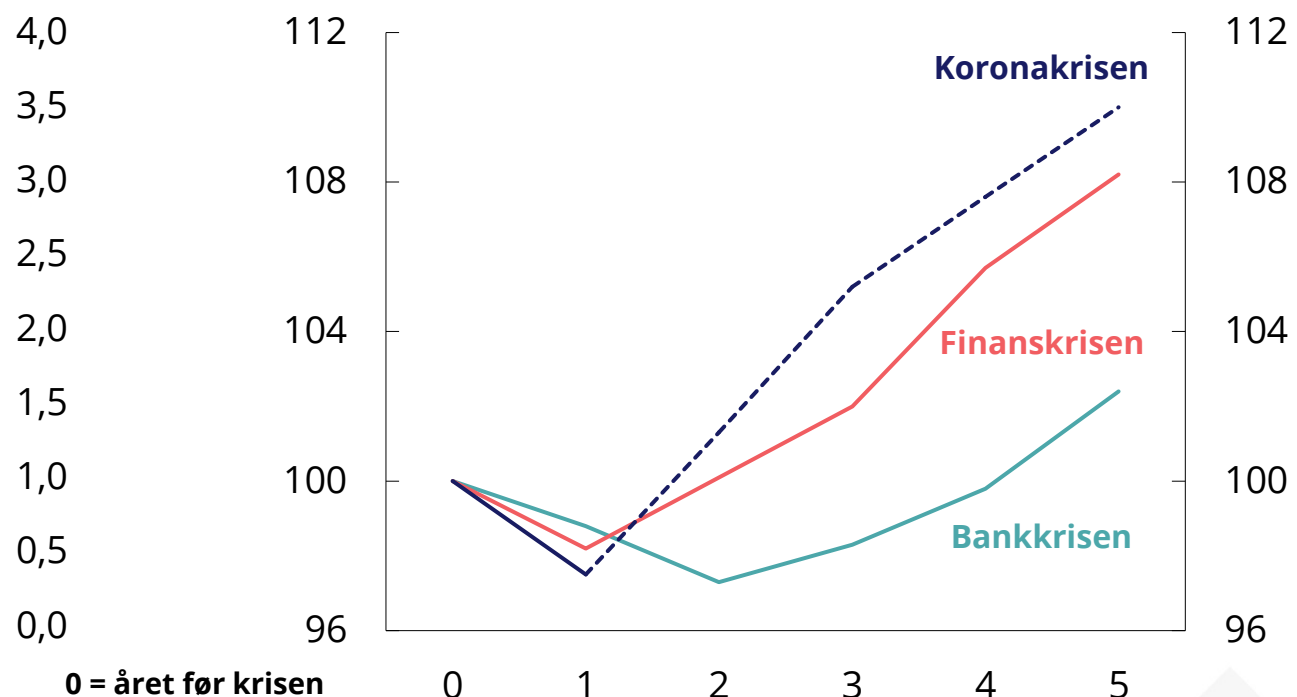
Registrert ledighet

i prosent av arbeidsstyrken. Akkumulert endring i prosentenheter.

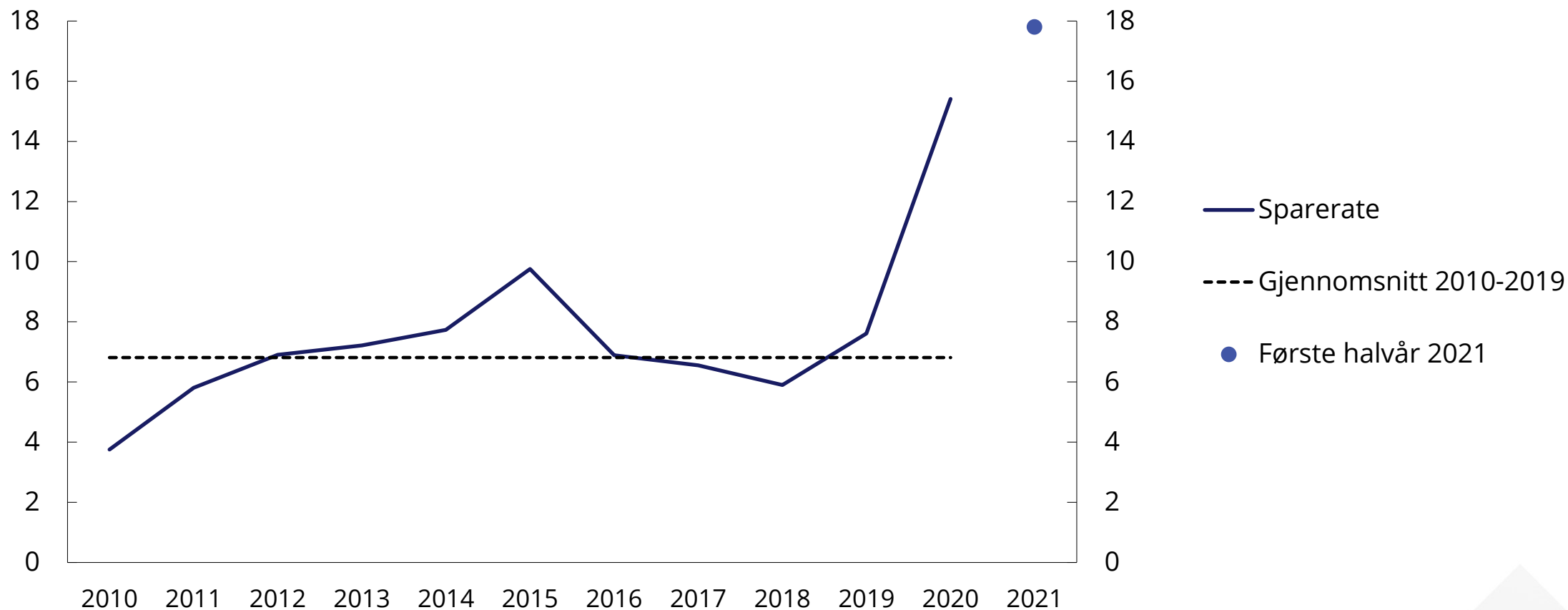
Fastlands-BNP

Volum. Indeks.

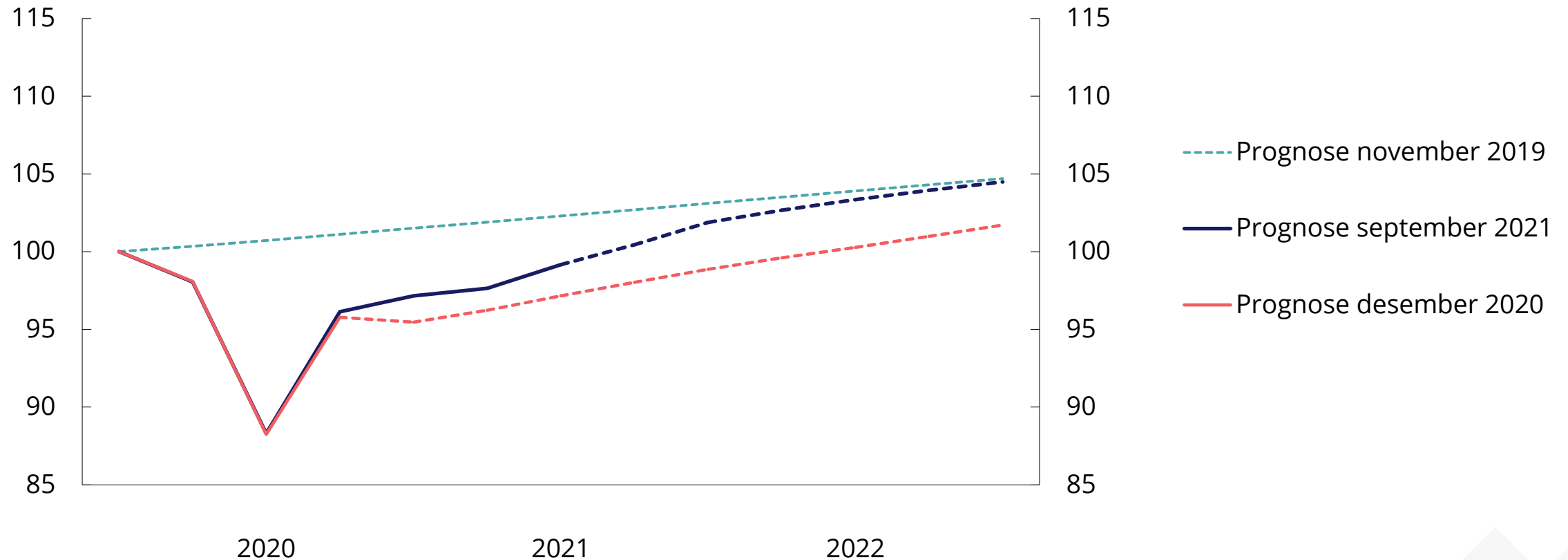
Høy sparing kan gi betydelig forbruksvekst fremover

Sparerate (%)

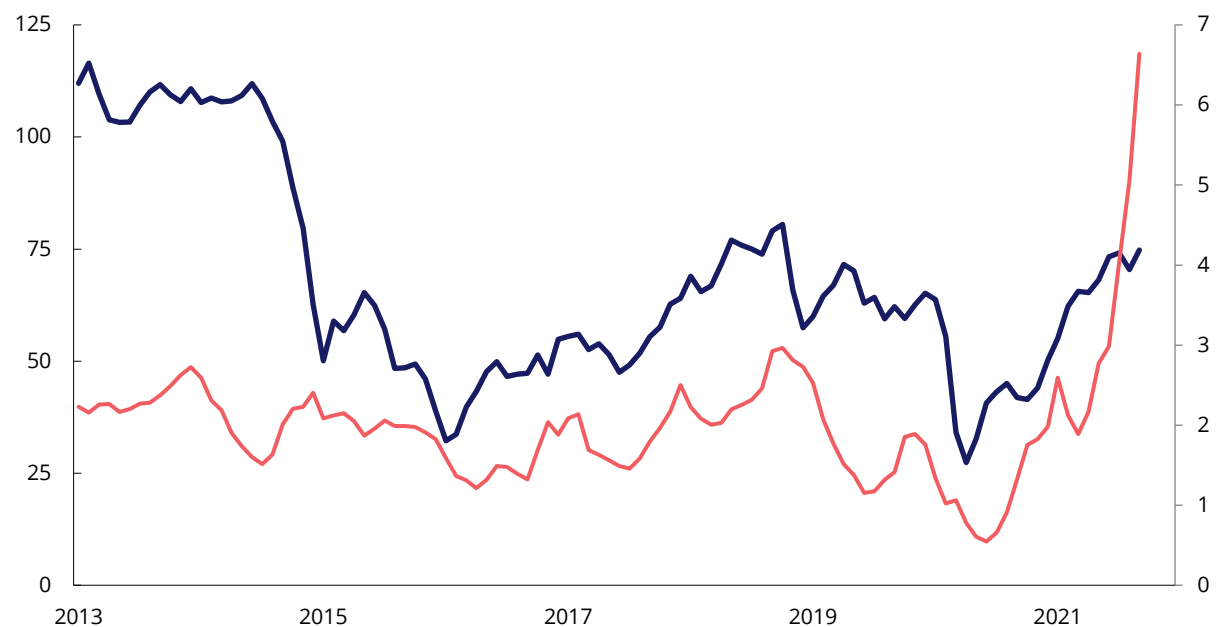
Også internasjonalt er gjeninnhentingene sterke

OECDs vekstanslag for avanserte G20-økonomier på ulike tidspunkt

Råvareprisene har økt

Oljepris (Brent) i USD per fat og gasspris i Europa (NBP) i NOK per Sm³

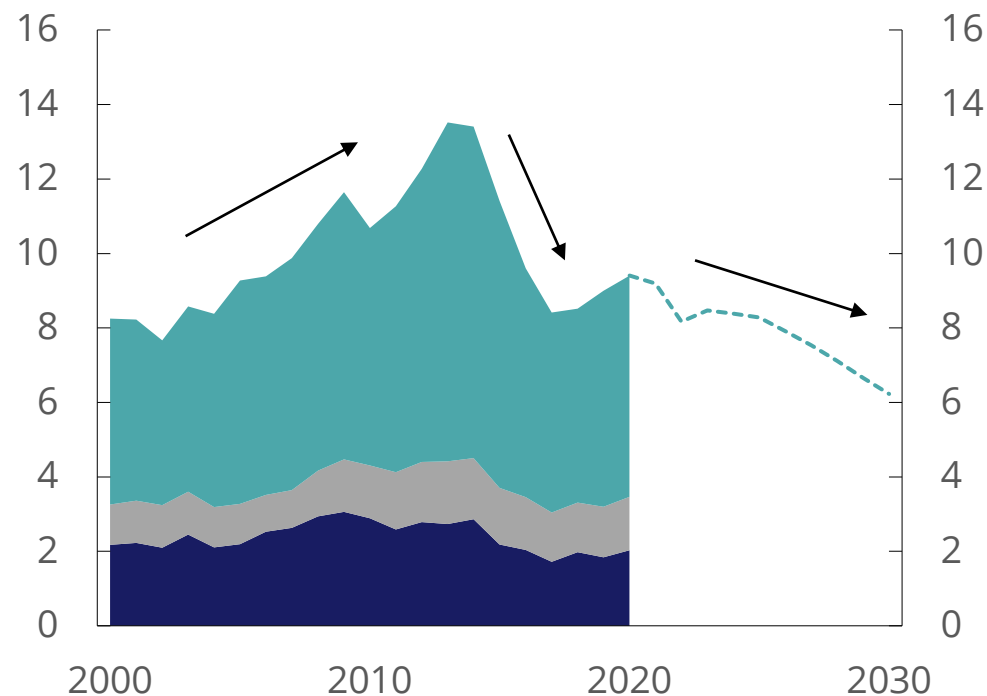
— Oljepris (venstre akse)
— Gasspris (høyre akse)

Vi har et godt grunnlag for videre omstilling

Vi har blitt mindre oljeavhengige

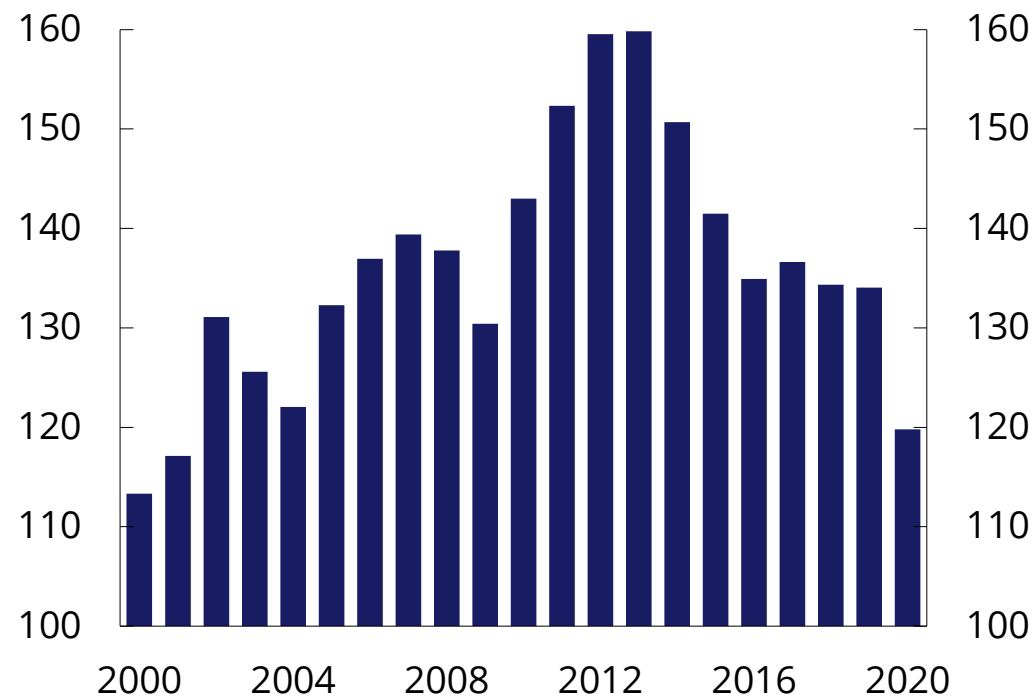
Etterspørsel fra petroleumsvirksomheten. Prosent av Fastlands-BNP

■ Produktinnsats ■ Lønnskostnader ■ Investeringer

Konkurransen er bedret

Indeks. Lønnsnivå i Norge sammenlignet med handelspartnerne

***Vi vil legge til rette for flere nye
jobber i private bedrifter***

Flere nye jobber i private bedrifter

Mindre skatt på inntekt og arbeidende kapital

- ✓ Redusert skatt på inntekt (trinnskatt trinn 1 og 2)
- ✓ Jobbfradrag for unge – skattelette inntil 5 170 kroner
- ✓ Lavere formuesskatt – økt bunnfradrag og aksjerabatt
- ✓ Enklere og mer attraktiv opsjonsordning for ansatte i oppstarts- og vekstbedrifter

Fortsatt sterk satsing på samferdsel

- ✓ 42 milliarder kroner til samferdselsinvesteringer
- ✓ 1,2 milliarder kroner i reell økning til Nasjonal transportplan fra 2021 til 2022

Flere tiltak for vekst og innovasjon

- ✓ Viderefører ordninger for innovasjon og eksportfremme på et høyt nivå
- ✓ Deltakelse i InvestEU
- ✓ Starter bygging av Ocean Space Centre

***Vi vil hjelpe dem som
fortsatt er rammet av
krisen***

Hjelpe dem som fortsatt er rammet av krisen

Tiltak for å inkludere flere

- ✓ Høyt tiltaksnivå for arbeidssøkere i 2022, tilpasset utviklingen i arbeidsmarkedet
- ✓ Retter innsatsen mot langtidsledige og utsatte grupper
- ✓ Viderefører Ungdomsinnsatsen og Inkluderingsdugnaden
- ✓ Styrker satsingen på norskopplæring for innvandrere

Tiltak for barn og unge

- ✓ 200 mill. kroner til opptrappingsplanen for barn og unges psykiske helse
- ✓ 240 mill. kroner til å fortsette tiltak i skole og barnehage mot konsekvenser av pandemien
- ✓ 35 mill. kroner mer til ferie- og fritidstiltak for å inkludere barn og unge

Vi vil bidra til at folk og bedrifter har kompetansen de trenger

Bidra til at folk og bedrifter har kompetansen de trenger

Skole og utdanning

- ✓ Iverksetter Fullføringsreformen
- ✓ Fortsetter Utdanningsløftet
- ✓ Innfører ekstra skoletime i naturfag
- ✓ Bygger læresteder

Forskning og utvikling

- ✓ Langtidsplan for forskning og høyere utdanning
 - Hav | Fornyelse av offentlig sektor | Bedre offentlige tjenester

Utdannings-
løftet

2,4

mrd. kroner
samlet

FoU-
satsing

42,7

mrd. kroner
samlet

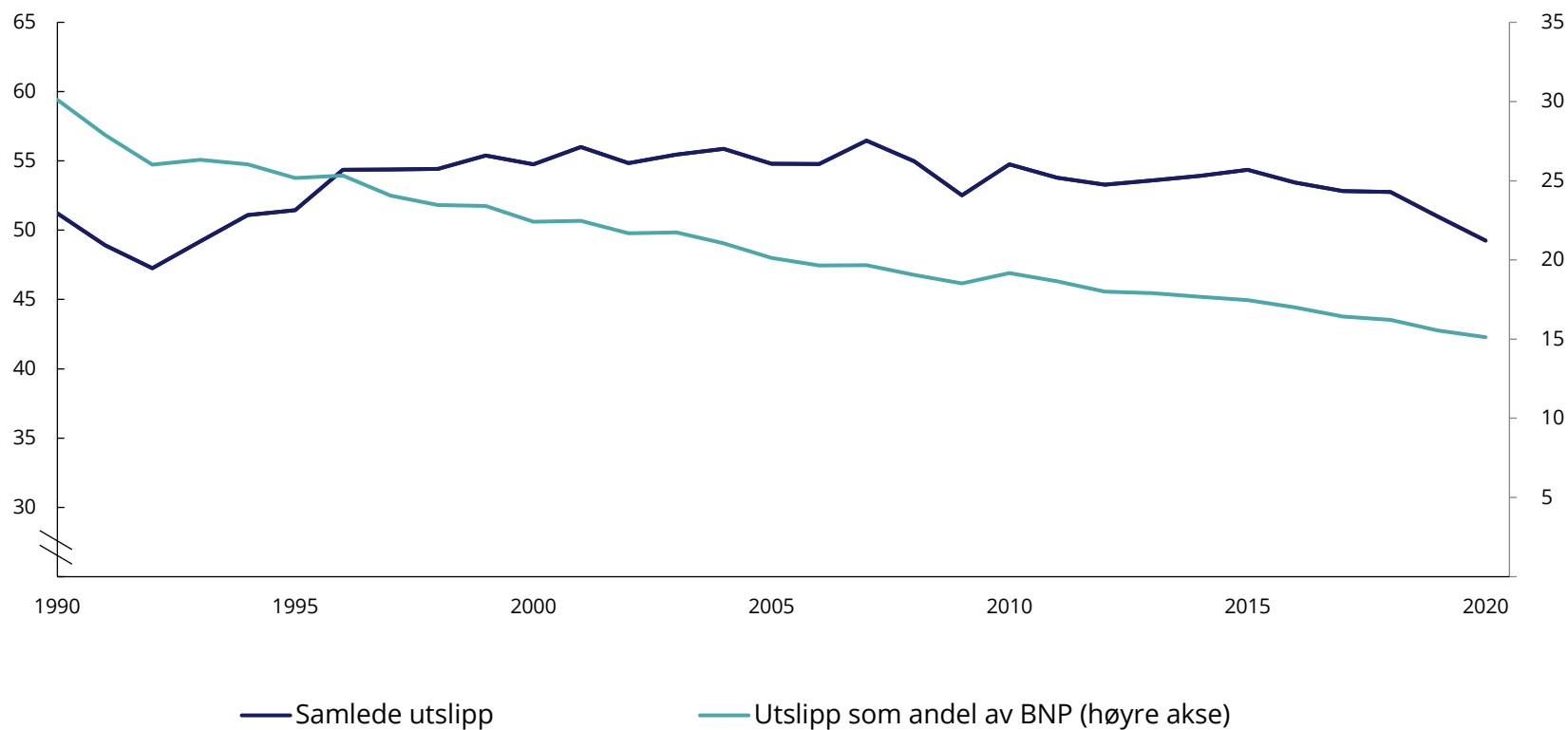
***Vi vil sette fart på
omstillingen mot et grønnere
og mer digitalisert samfunn***

Utslippene som andel av BNP er halvert siden 1990

Klimagassutslippene avtar

Millioner tonn CO₂-ekvivalenter og tonn CO₂-ekv./mill. kr BNP (faste 2015-kroner)

Høyere klimaavgifter Lavere skatt/avgift på andre områder

Øker avgiftene på ikke-kvotepiktige utslipp med 167 kroner per tonn CO₂ utover prisstigning

Starter opptrapping av avgiftene i tråd med Klimaplanen

15 % for petroleum | 5 % for luftfart

Inntektene bruker vi til å redusere andre skatter og avgifter

- ✓ Reduserer elavgiften
- ✓ Reduserer trafikkforsikringsavgiften
- ✓ Øker reisefradrag – mest i distriktene
- ✓ Øker kompensasjonen for fiskeriene

Meld. St. 13

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Klimaplan for 2021–2030

Et grønnere og mer digitalisert samfunn

Betydelig satsing på utvikling av klimavennlige løsninger

- ✓ CO₂-håndtering gjennom Langskip
- ✓ Klimateknologi gjennom Enova, grønn skipsfart og Klimasats
- ✓ Fremmer omstilling i bedriftene med Grønn plattform
- ✓ Investeringskapital til Nysnø Klimainvesteringer AS

Et mer digitalisert samfunn

- ✓ IKT-moderniseringen av NAV
- ✓ Modernisering av offentlig innkreving (Skatteetaten)
- ✓ Pasientens legemiddelliste

Digitalisering
av
offentlig sektor

1,8 mrd.
kroner

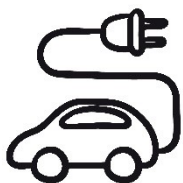

Vi gjør bilavgiftene mer bærekraftige

- ✓ Reduserer fordelene i engangsavgiften for ladbare hybridbiler
- ✓ Øker CO₂-komponenten i engangsavgiften for personbiler
- ✓ Innfører full trafikkforsikringsavgift og omregistreringsavgift for elbiler

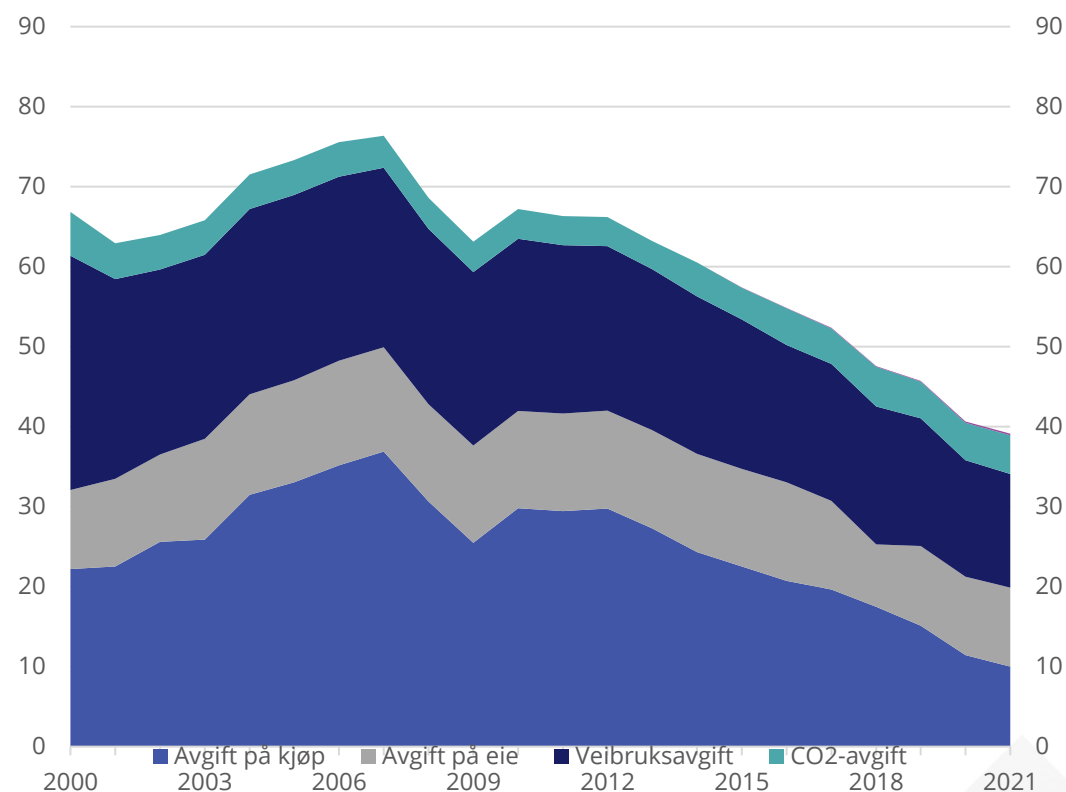
Gir rom for lettelsene i trinnskatten

Fritakene fra mva. og engangsavgift for nullutslippsbiler videreføres. Dette bidrar til målet om at alle nye biler skal være nullutslippsbiler i 2025

Inntekter fra bilrelaterte særavgifter

Mrd. 2021-kroner

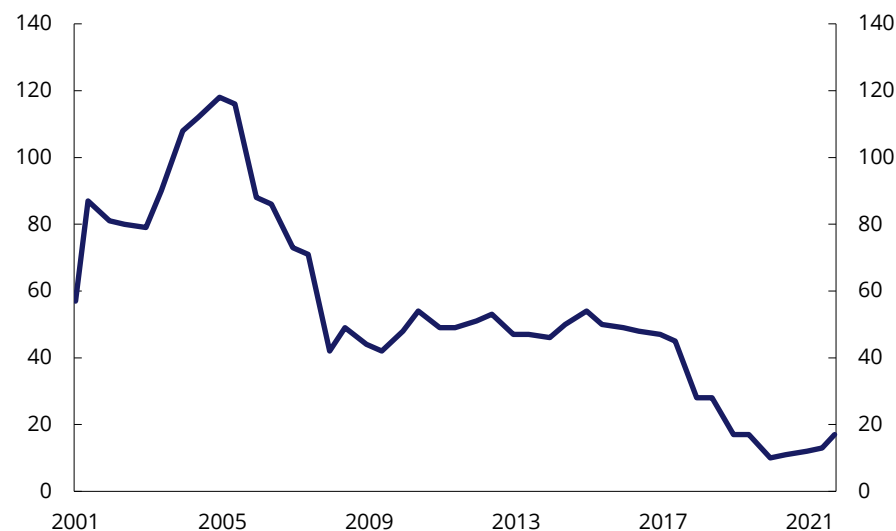

***Vi vil legge til rette for
trygge og gode liv over hele landet***

Kommuneøkonomien er god

Få kommuner er i økonomisk ubalanse

Antall kommuner i ROBEK

- ✓ Vekst i frie inntekter i 2022:
2 milliarder kroner
– gir rom til å styrke tjenestetilbudet
- ✓ Høyere inntekter og lavere utgifter enn ventet i 2014 – 2020 har i gjennomsnitt gitt kommunene **5 milliarder kroner mer årlig**
- ✓ Gjennomfører **barnevernsreformen**

Trygge og gode liv over hele landet

Styrker barnefamilienes økonomi ytterligere

- ✓ Øker foreldrefradraget til 25 000 kroner for alle barn
- ✓ Begynne nasjonal utrulling av ordningen med fritidskort

Fortsetter å prioritere gode helse- og omsorgstjenester

- ✓ Sykehusene skal behandle flere
- ✓ Fortsetter satsingen på allmennlegetjenesten

Samfunnsberedskap og forsvar

Samfunnssikkerhet

- ✓ Opprettholder to politi per 1 000 innbyggere
- ✓ Bedre håndtering av felles yttergrense og sikkerhet i Schengen
- ✓ Redningshelikopterbase i Tromsø

Økte bevilgninger til Forsvaret

- ✓ 2,2 milliarder kroner til oppfølging av langtidsplanen for Forsvaret (LTP)

Fortsatt sterkt internasjonalt engasjement

Totalt 41,9 milliarder kroner til bistandsformål

- ✓ Klima- og skogsatsingen
- ✓ Klimainvesteringsfondet
- ✓ Vaksinesamarbeid

Bistand

1,01%
av BNI

***Vi vil bidra til
fortsatt god
pandemiberedskap***

Bidra til fortsatt god pandemiberedskap

millioner kroner

Innkjøp av vaksiner og vaksinasjon i 2022	3 200
Drift av koronavaksinasjonsprogrammet	150
Beredskapslagring legemidler	300
Beredskapslagring smittevernutstyr	150

I statsbudsjettet for 2022 prioriterer vi tiltak som:

Legger til rette for flere nye jobber i privat sektor

Hjelper dem som fortsatt er rammet av krisen

Bidrar til at folk og bedrifter har kompetansen de trenger

Setter fart på omstillingen mot et grønnere og mer digitalisert samfunn

Legger til rette for trygge og gode liv over hele landet

Bidrar til fortsatt god pandemiberedskap